

Tomer Dvorah

Chapitre 3

הַאִיךָ יִרְגִּיל הָאָדָם עֲצֻמוֹ בְּמִדַּת הַחֲכָמָה
הִנֵּה הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה פְּרוּשָׁה עַל כָּל הַנִּמְצָאִים כָּלָם, עִם הַיּוֹתָה
נִעְלָמָת וְנִשְׁגָּבָה מְאֹד, וְעַלֶּיהָ נֹאמַר (תְּהִלִּים קד, כד): "מֶה רַבּוֹ
מַעֲשֵׂי ה' כָּלָם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ". כֵּן רָאוּ לָאָדָם שְׁתֵּהִיָּה חֲכָמָתוֹ
מִצִּיּוֹה בְּכָל וְיִהְיֶה מִלְּמַד לְהוֹעִיל לְבָנֵי אָדָם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כָּפִי
כַּחוֹ כֹּל מֶה שְׂיוּכָל לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו מִחֲכָמָתוֹ יִשְׁפִּיעֶהוּ וְלֹא תִטְרִידוֹ
סָבָה כָּלָל.

[שְׁנֵי פָנִים לַחֲכָמָה]
וְהִנֵּה אֶל הַחֲכָמָה שְׁנֵי פָנִים:

הַפֶּן הָעֲלִיּוֹן הַפּוֹנֶה אֶל הַכֶּתֶר
וְאֵין אֹתָם הַפָּנִים מְסַתְּכָלִים לַמָּטָה אֲלֹא מְקַבְּלִים מִלְּמַעְלָה.
הַפֶּן הַשְּׁנִי הַתַּחְתּוֹן פּוֹנֶה לַמָּטָה
לְהַשְׁגִּיחַ בְּסִפּוּרֹת שֶׁהֵיָא מִתְּפַשֵּׁט בְּחֲכָמָתָהּ אֵלֵיהֶם.
כֵּן יִהְיֶה אֶל הָאָדָם שְׁנֵי פָנִים:

הַפֶּן הָרִאשׁוֹן
הוּא הַתְּבוּדָדוּתוֹ בְּקוֹנוֹ כְּדִי לְהוֹסִיף בְּחֲכָמָתוֹ וּלְתַקְּנָהּ.
הַשְּׁנִי
לְלַמֵּד בְּנֵי אָדָם מֵאוֹתָהּ חֲכָמָה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשְׁפִּיעַ עָלָיו.
וְכִמוֹ שֶׁהַחֲכָמָה מִשְׁפַּעֶת אֶל כָּל סְפִיָּרָה וְסְפִיָּרָה כָּפִי שְׁעוּרָה
וְצִרְכָּה, כֵּן יִשְׁפִּיעַ בְּכָל אָדָם כָּפִי שְׁעוּר שְׁכָלוֹ אֲשֶׁר יוּכַל שְׂאֵת
וְהִנָּאוֹת אֵלָיו וְצִרְכוֹ. וְיִשְׁמַר מִלִּתֵּת יוֹתֵר מִשְׁעוּר שְׁכָל הַמִּשְׁפָּע,

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שלא תמשך ממנו תקלה, שכן הספירה העליונה אינה מוספת
על השעור המגבל במקביל.

[השגחה על צרכי אחרים]

ועוד מדרך החכמה להיותה משגחת על כל המציאות מפני
שהיא המחשבה החושבת על כל הנמצאות ועליה נאמר (ישעיה
נה, ח): "כי לא מחשבותי מחשבותיכם", וכתוב (שמואל ב יד,
יד): "וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח" וכתוב (ירמיה כט,
יא): "כי אנכי ידעתי את המחשבת אשר אני חושב עליכם בית
ישראל מחשבות שלום ולא רעה לתת לכם אחרית תקוה". כך
צריך האדם להיות עיניו פקחות על הנהגת עם ה' להועילם,
ומחשבותיו תהיינה לקרב הנדחים ולחשב עליהם מחשבות
טובות, כמו שהשכל חשב תועלת הנמצא כלו, כך יחשב הוא
תועלת החברים ויתיעץ עצות טובות עם ה' ועם עמו בפרט
ובכלל, והיוצא מההנהגה הטובה ינהלו אל ההנהגה הישרה
ויהיה לו כמו שכל ומחשבה לנהג ולנהלו אל המנהג הטוב
והישר, כמחשבה העליונה המישרת האדם העליון.

[להשפיע חיים]

ועוד החכמה תסיה הכל כדכתיב (קהלת ז, יב): "והחכמה תסיה
בעליה" כך יהיה הוא מורה חיים לכל העולם וגורם להם חיי
העולם הזה וחיי העולם הבא וממציא להם חיים. זה הכלל יהיה
נובע חיים לכל.

[להיות כמו אב]

ועוד החכמה אב לכל הנמצאות כדכתיב (תהלים קד, כד): "מה
רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית" והן חיים ומתקיימים משם,
כך יהיה הוא אב לכל יצוריו של הקדוש ברוך הוא "ה ולישראל,
עקר שהם הנשמות הקדושות האצלות משם, ויבקש תמיד
רחמים וברכה לעולם, כדרך שהאב העליון רחמן על ברואיו

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

וַיְהִי תָמִיד מִתְפַּלֵּל בְּצַרְת הַמִּצְרִים כְּאִלּוּ הֵיוּ בָנָיו מִמֶּשׁ וּכְאִלּוּ
הוּא יֶצְרֵם, שְׁזָהוּ רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדֶרֶךְ שְׁאֵמַר
הַרְוֵה הַגָּאֹן (בְּמִדְבָּר יא, יב): "הָאֲנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה
כִּי תֹאמַר אֵלַי שְׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ", וּבִזְהָ יֵשָׁא אֶת כָּל עַם ה' כְּאִשְׁרֵי
יֵשָׁא הָאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק, בְּזִרְעוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים, וּבְחִיקוֹ יֵשָׁא, עֲלוֹת
יִנְהַל, הַנִּכְחָדוֹת יִפְקֹד, הַנֶּעֱר יִבְקֹשׁ, הַנִּשְׁבָּרֵת יִרְפָּא, הַנִּצָּבָה
יִכְלֹכֵל, הָאֲבֻדוֹת יִחְזִיר. וַיִּרְחַם עַל יִשְׂרָאֵל וַיֵּשָׁא בְּסִבְר פָּנִים יְפוֹת
מִשָּׁאֵם כְּאֵב הַרְחָמָן הָעֲלִיּוֹן הַסּוֹבֵל כָּל, וְלֹא יִבּוֹל וְלֹא יִתְעַלֵּם וְלֹא
יִקְוֹץ, וַיִּנְהַל לְכָל אֶחָד כְּפִי צָרְכוֹ.

אלו הן מדות הסכמה אב רחמן על בנים:

[לרחם על כל הנבראים]

עוֹד צָרִיךְ לִהְיוֹת רַחֲמִיּוֹ פְּרוּשִׁים עַל כָּל הַנִּבְרָאִים, לֹא יִבְזֶם וְלֹא
יֵאָבֵד. שְׁהִרִי הַסִּכְמָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא פְּרוּשָׁה עַל כָּל הַנִּבְרָאִים
דוֹמִם וְצוֹמֵחַ וְחַי וּמְדַבֵּר. וּמִטַּעַם זֶה הִזְהַרְנוּ מִבִּזּוֹי אוֹכְלִים. וְעַל
דָּבָר זֶה בָּאוּ, שֶׁכֵּמוֹ שֶׁהַסִּכְמָה הָעֲלִיּוֹנָה אֵינָה מִבִּזָּה שׁוּם נִמְצָא
וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה מִשֶּׁם כְּדֹכְתִּיב "כָּלֶם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ", כֵּן יִהְיֶה רַחֲמִי
הָאָדָם עַל כָּל מַעֲשָׂיו יִתְבָּרַךְ. וּמִטַּעַם זֶה הִיָּה עֹנֵשׁ רַבִּינוּ הַקְּדוֹשׁ
עַל יְדֵי שֶׁלֹא חָס עַל בֶּן הַבֶּקֶר שֶׁהִיָּה מִתְחַבֵּא אֲצִלּוֹ וְאָמַר לוֹ "זִיל
לְכָךְ נוֹצְרֵת" (בָּבָא מְצִיעָא פה). בָּאוּ לוֹ יִסּוּרִין, שֶׁהֵם מִצַּד הַדִּין
שֶׁהִרִי הַרְחָמִים מִגְנִים עַל הַדִּין, וְכֹאשֶׁר רַחֵם עַל הַחֲלָזָה וְאָמַר
"רַחֲמִי עַל כָּל מַעֲשָׂיו" כְּתִיב, נִצּוֹל מִן הַדִּין מִפְּנֵי שֶׁפִּרַּשׁ אוֹר
הַסִּכְמָה עָלָיו וְנִסְתַּלְקוּ הַיִּסּוּרִים. וְעַל דֶּךָ זֶה לֹא יִבְזֶה בְּשׁוּם
נִמְצָא מִן הַנִּמְצָאִים שֶׁכָּלֶם בְּחִכְמָה וְלֹא יַעֲקֹר הַצּוֹמֵחַ אֶלָּא
לְצָרְךָ, וְלֹא יִמִּית הַבֶּעַל חַי אֶלָּא לְצוּרְךָ, וַיִּבְרַר לָהֶם מִיתָה יְפָה
בְּסִכִּין בְּדוּקָה לְרַחֵם כָּל מֵה שְׁאֵפְשֶׁר.

זה הכלל: הסמלה על כל הנמצאים שלא לחבלם תלניה
בסכמה, זולתי להעלותם ממעלה אל מעלה, מצומח לחי, מחי

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

לְמַדְבֵּר שְׂאֵז מִתֵּר לְעֵקֶר הַצּוּמִם וְלִהְיוֹת הַחַי - לְחֹב עַל מְנַת
לְזָכוֹת:

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions